

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: J. O.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 7. 2022, č. j. X, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Podstatou věci, je nesouhlas žalobce s posouzením stupně jeho invalidity, protože se domnívá, že jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 35 %, a je tak invalidním minimálně v prvním stupni.

2. Konkrétně se žalobce domáhá přezkumu v záhlaví specifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila rozhodnutí ze dne 9. 3. 2022, č. j. X, jímž zamítla žalobci žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) Karviná ze dne 25. 2. 2022 poklesla žalobci z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost pouze o 30 %.

II. Relevantní skutková zjištění

3. V roce 2021 podal žalobce žádost o přiznání invalidity, aniž by mu bylo vyhověno. Nebyl shledán invalidním v žádném stupni.
4. Dne 24. 1. 2022 podal žalobce opětovně žádost o přiznání invalidního důchodu.
5. Dne 25. 2. 2022 byl posouzen zdravotní stav žalobce lékařem OSSZ Karviná se závěrem, že není invalidním podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Posudkový lékař stanovil pokles pracovní schopnosti žalobce ve výši 20% dle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Tuto hodnotu zvýšil o 10 % podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky na celkových 30 %. Na základě tohoto posudkového hodnocení rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 9. 3. 2022 tak, že žádost žalobce o invalidní důchod zamítla.
6. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce námitky.
7. V řízení o námitkách přezkoumal zdravotní stav žalobce lékař České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) Ostrava dne 18. 7. 2022, podle jehož posudku rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce bylo postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 20 %. Vzhledem k vlivu na schopnost žalobce využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo schopnost rekvalifikace podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky byla tato hodnota zvýšena o 10 % na celkových 30 %. O námitkách žalobce rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím.

III. Žaloba

8. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 29. 9. 2022 žalobce namítá, že posudkový lékař podrobně nezkoumal dopad jeho diagnóz na možnost uplatnění se na trhu práce. Na jednání před posudkovým lékařem nebyl přizván, a proto si tento nemohl učinit odpovídající představu o jeho zdravotním stavu.
9. Žalobce je toho názoru, že jeho schopnost pracovat je snížena více než o 30 %, s omezeními uvedenými v posudku si práci bude hledat stěží, není schopen „sedět osm

hodin v kuse“, v minulosti byl vždy schopen zajistit si živobytí svou prací, avšak nyní jej musí živit manželka.

IV. Stanovisko žalované

10. Ve vyjádření ze dne 7. 11. 2022 žalovaná za dosud zjištěného skutkového stavu setrvala na závěrech z rozhodnutí ze dne 28. 7. 2022.
11. S ohledem na námitky žalobce navrhla důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen „PK MPSV ČR“) v Ostravě, která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

V. Jednání soudu

12. U jednání soudu dne 14. 2. 2023 žalobce setrval na závěrech stran svého nepříznivého zdravotního stavu. Poukázal na skutečnost, že posudek PK MPSV ČR, Ostrava se liší od závěrů lékařské zprávy MUDr. M.
13. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí, neboť měl za to, že jeho zdravotní stav je tak špatný, že dosahuje invalidity.

VI. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů.
15. **Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.**
16. Krajský soud předně shrnuje relevantní právní úpravu dopadající na souzenou věc.
17. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
18. Podle § 39 odst. 2 téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
19. Soud předesílá, že rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce

a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti.

20. Náležitosti posudku přitom upravuje v § 7 vyhláška o posuzování invalidity. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekondaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).
21. Posudek posudkové komise MPSV pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).
22. Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav stěžovatele byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav posuzované osoby zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky). Jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle rozhodujícího zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (srovnej

například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2022, č. j. 1 Ads 156/2021-43).

23. Jelikož rozhodnutí soudu v případě, kdy se jedná o dávku důchodového pojištění podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem občana a jeho dochovanou pracovní schopností, je závislé především na odborném lékařském posouzení, vyžádal si v souzené věci krajský soud odborný lékařský posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, pracoviště Ostrava, (dále též jen „PK MPSV Ostrava“), jež je k podání tohoto posudku povolána přímo ze zákona podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ.
24. Z obsahu posudku PK MPSV Ostrava ze dne 11. 1. 2023 vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialistky s odborností neurologie, tedy lékařky z oboru nemoci, která je dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce. Posudek má dle názoru soudu všechny výše uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby.
25. Z posudku krajský dále zjistil, že komise vycházela při jeho vypracování z celé zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. Ch., z lékařských nálezů uvedených na str. 2 posudku a žalobcem doložených lékařských zpráv, mj. i z lékařských zpráv MUDr. M.
26. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí 28.7. 2022 představuje dle posudkové komise polytopní vertebrogenní algický syndrom páteře převážně v lumbosakrální oblasti, jedná se o lehké funkční postižení páteře, což je zdravotní postižení odpovídající kapitole XIII, oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které posudková komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti z rozmezí 10 - 20 % na horní hranici, tj. 20 % a s ohledem na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo schopnost rekvalifikace podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky tuto hodnotu zvýšila o 10 %, celkový pokles pracovní schopnosti žalobce tedy činí 30 %.
27. Pokles pracovní schopnosti u žalobce činil 30 %, přičemž tento závěr jednoznačně vyplývá z citovaného posudku PK MPSV Ostrava, o jehož úplnosti, správnosti a přesvědčivosti nemá krajský soud důvodu pochybovat. Posudková komise posuzovala zdravotní stav žalobce ve složení z posudkového lékaře a další lékařky – neuroložky, tedy lékaře z oboru nemoci, která je uznávána jako dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce.
28. Posudková komise svým posudkovým závěrem hodnotila zdravotní stav žalobce totožně jako lékař OSSZ Karviná i lékař ČSSZ Ostrava. Posudková komise uvedla, že žalobce není schopen práce fyzicky nadměrně namáhavé se zvedáním a přenášením nadlimitních břemen, práce ve vynucených polohách, v nepříznivých klimatických podmínkách, ve výškách. S těmito omezeními je schopen práce v dělnických profesích.

29. Již výše bylo nastíněno, že správní soud si nemůže učinit úsudek o otázce posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity sám, stejně tak si tento úsudek nemůže udělat sám žalobce. Je třeba dále zdůraznit, že posouzení podřaditelnosti zdravotního stavu žalobce pod korespondující ustanovení vyhlášky, tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, soud neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými lékařskými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise. Při objektivním hodnocení zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí pro účely přiznání invalidního důchodu nelze brát v úvahu to, že žalobce svá zdravotní postižení subjektivně vnímá jako těžší nebo že by je zařadil do jiné kapitoly přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., než jak je vyhodnotili a zařadili posudkoví lékaři (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018 č. j. 6 Ads 23/2018-37).
30. Žalobce u ústního jednání dne 14. 2. 2022 uvedl, že jinými nemocemi či potížemi, než které jsou uvedeny v diagnostickém souhrnu na str. 2 posudku, netrpí, protože jsou v posudku zahrnuty veškeré jeho lékařské zprávy.
31. Dle názoru krajského soudu byl posudek PK MPSV Ostrava vypracován pro účely tohoto přezkumného soudního řízení dostatečně přesvědčivě a úplně a zdejší soud nemá důvody s jeho závěry jakkoliv polemizovat.
32. K námitce žalobce, že u něj dochází ke zhoršování neuropatie, krajský soud pouze v obecné rovině uvádí, že v souzené věci je možné vycházet v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. toliko ze zdravotního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované, tj. ke dni 28. 7. 2022. Případné zhoršení stávajících zdravotních obtíží, k němuž by mělo dojít po uvedeném datu, popř. vznik nových zdravotních obtíží, či změna zdravotního stavu žalobce jako taková, proto nemohou být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněny. Žalobce má možnost poukazovat na případně se zhoršující zdravotní obtíže v novém správním řízení.
33. Jelikož žalobce k datu 28. 7. 2022 nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., žalovaná tudíž nepochybila, když napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 9. 3. 2022.

VII. Závěr a náklady řízení

34. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
35. Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovaná na jejich náhradu nárok ze zákona nemá (§ 60 odst. 2 s. ř. s. a § 118d zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Ostrava 14. února 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně